

Dokumenti koji dokazuju da su komunističke vlasti u SAP Vojvodini vršile nasilnu asimilaciju Bunjevaca u Hrvate.

Dokument br. 1.

**GLAVNI NARODNO OSLOBODILAČKI ODBOR
VOJVODINE /GNOOV/**

Odaljak za unutrašnje poslove

Broj 1040/1945.

14 maja 1945 godine

Novi Sad.

SVIMA OKRUŽNIM NARODNO OSLOBODILAČKIM ODBORIMA

Događa se, da se mnogi Hrvati uvode kao Bunjevci i Šokci u rubrike, gde se označava narodnost, a ne kao Hrvati kao n.pr.: u legitimacije, razne evidencije i spiskove, i to biva često i po njihovom izričitom zahtevu ili po volji i nahodjenju dotičnog činovnika.

Kako bunjevačke i Šokačke narodnosti ne postoje, to vam se naređuje da sve Bunjevce i Šokce imadete tretirati isključivo kao Hrvate bez obzira na njihovu izjavu.

U raznim okruzima i mestima , gde se oni do sada uvedeni kao Šokci i Bunjevci ima se to ispraviti i označiti kao Hrvati naročito u legitimacijama, biračkim spiskovima, putnim dozvolama i raznim drugim spiskovima po narodnosti. U buduće se imaju unositi samo isključivo kao Hrvati. Sve do sada izdate legitimacije i isprave, gde su označeni kao Bunjevci i Šokci, imaju se uništiti i nove izdati, izdavanje novih legitimacija ne sme se ponovo naplaćivati od stranaka.

Stavlja vam se u dužnost da o ovome odmah izvestite sve gradske i sreske, a preko ovih Mesne, da to što pre bezuvetno sprovedu, a vi da se starate, da se ovo svakako izvrši i da o učinjenom izvestite.

Smrt fašizmu – Sloboda narodu !

NAČELNIK

odeljenja za unutrašnje poslove

(u potpisu Marinković)

Dokument II

**SRESKI NARODNO OSLOBODILAČKI ODBOR
SREZA BAČKOPALANAČKOG**

Odaljak za unutrašnje poslove

Broj 1968/1945.

18. maja 1945.

Bačka Palanka

SVIMA MESNIM NARODNO OSLOBODILAČKIM ODBORIMA

Sekciji sa unutrašnje poslove 1-6

Svim Vojnim Stanicama 1-6

Okružni Narodno Oslobodilački Odbor, Otok za unutrašnje poslove pod I.br.1878 od 16 maja 1945 g. dostavio nam je sledeće:

“Glavni narodno oslobodilački odbor Vojvodine, Odeljenje za unutrašnje poslove pod br.1040/1945. dostavlja sledeće:

Događa se da se mnogi Hrvati uvode kao Bunjevci i Šokci u rubrike, gde se označava narodnost, a ne kao Hrvati kao n.pr.u legitimacije, razne evidencije i spiskove, i to biva često i po njihovom izričitom zahtevu ili po volji i nahodjenju dotičnog činovnika.

Kako bunjevačke i Šokačke narodnosti ne postoje, to vam se naređuje da sve Bunjevce i Šokce imadete tretirati isključivo kao Hrvate bez obzira na njihovu izjavu.

U raznim Okruzima i mestima , gde se oni do sada uvedeni kao Šokci i Bunjevci ima se to ispraviti i označiti kao Hrvati naročito u legitimacijama, biračkim spiskovima, putnim dozvolama i raznim drugim spiskovima po narodnosti. U buduće se imaju unositi samo isključivo kao Hrvati. Sve do sada izdate legitimacije i isprave, gde su označeni kao Bunjevci i Šokci, imaju se uništiti i nove izdati, izdavanje novih legitimacija ne sme se ponovo naplaćivati od stranaka.

Stavlja vam se u dužnost da o ovome odmah izvestite sve gradske i sreske, a preko ovih Mesne, da to što pre bezuvetno sprovedu, a vi da se starate, da se ovo svakako izvrši i da o učinjenom izvestite.

Dostavlja vam se prednje radi znanja i izvršenja te izveštaja o učinjenom.

Dostavlja vam se prednje da po istome postupite u celosti te da dostavite izveštaj u svakom slučaju do 24, t.m. bez požurenja. I negativne izveštaje treba podneti.

Smrt fašizmu – Sloboda narodu !

Sekretar, Predsednik,

Miladin Amidžić (nečitak potpis bez imena)

Dokument III

Narodno Oslobodilački odbor

Broj: 1974/1945.

Martonoš 7 juna 1945.

**Sreskom Narodno Oslobodilačkom Odboru
/odjeljak za unutrašnje poslove/
SENTA**

Na Vas broj 3072/1945, izvestavate se da su bunjevačke i sokacke narodnosti po legitimacijama, birackim spiskovima, putnim objavama i raznim drugim spiskovima ispravljani i uvedeni kao Hrvati.

SMRT FAŠIZMU SLOBODA NARODU

**Referent za u.p. Pretsednik MNOO-a
/Čongradac Ljubomir/ /Bajić Ilija/**

Preuzeto sa bloga http://bunjevci.com/site/?page_id=20

Hrvatstvo Bunjevaca

Problem nacionalnog pitanja Bunjevaca traje od njevog doselenja u Bajski trokut (Subotica, Sombor i Baja) pa sve do danas.

Povisničar Iványi István o istoriji Subatice u svojoj knjigi “*Szabadka varos története, II. Rész. 1892.*” piše: “Naseljavanje Bunjevaca u Subaticu i njezinu okolinu datira od 1526 godine, dok drugi povisničari navode da je to 1686 godina.

1686. godine u spisima povisti Subatice se spominju ko njezini stanovnici “**romoi kat. Rácok vogy a bunyevácok**” i u to vrime čine veliku većinu rimokatoličkog stanovništva. I od tad tokom čitavog povisnog puta našeg naroda, nacionalno pitanje se kobno nadvijalo nad njegovom sudbom. Poznato je da su Bunjevci zajedno sa drugim narodima stvarali države razni društveni uređenja al zauzvrat njevo nacionalno pitanje nikada nije bilo regulisano: propisima, zakonima i međunarodnim standardima.

Da predstavimo jednom kratkom hronologijom problem bunjevačkog pitanja.

1788. godine na prvom popisu zvanične Austrougarske vlasti Bunjevce nazivaju Ilirima a njev jezik ilirskim. Popisano je 17.043 Ilira.

1850. godine na popisu iste zvanične Austro-Ugarske vlasti Bunjevce nazivaju Dalmati ili Dalmate. Popisano je 13.894 Dalmata.

Na sve ove nazive zvanični vlasti naš bunjevački narod, za sebe je uvijek kazao: “Mi smo Bunjevci”.

1880. godine na popisu od isti vlasti Bunjevci su u popisu evidentirani zajedno sa Srbima. Popisano je Bunjevaca i Srba 26.637.

1892. godine na popisu od isti vlasti Bunjevci su u popisu evidentirani zajedno sa Srbima. Popisano je Bunjevaca i Srba 31.824.

1910. godine popisano je 33.390 ostali (t.j. Bunjevaca) odnosno 35,29% (podatak, “Subotica pre i posle oslobođenja, Subotica, 1934.”)

1921. godine popisano je Srbohrvata 60.699 odnosno 66,73% (podatak “izdanje Opšte državne statistike, Sarajevo 1933”) Popis je evidentirao i Pravoslavni 6746, Rimokatolika 78.494 Mađara 26.749 i dr. Ako se zbrajanju Rimokatolika oduzme broj Mađara, a kod Srbohrvata, Pravoslavni dobije se broj Bunjevaca 44.999 odnosno 49,47%.

1931. godine na popisu je bilo Bunjevaca 43.832 odnosno 44,29%, (objavljeno u Sarajevu 1932 godine i u Statističkom godišnjaku Kraljevine Jugoslavije 1940. Beograd, februara 1941.g.

1941 godina okupatorska vlast oktobra 1941 god. privata popis iz 1931 god. (objavljeno “Az 1941 evi Nép számlálás -Demográfiai adatok – Kösponti Statisztikai Hivatal, Budapest, 1947.).

Krajom drugog svickog rata (1944 g.), dok je rat još trajao, nama Bunjevcima je sudbina namistila veliku povisnu nepravdu.

06. novembra 1944 g. na narodnom zboru u Subatici i Somboru general Božidar Maslarić u ime CK KPJ govori o rvaatstvu Bunjevaca, isto to čini za Božić (25. decembra 1944 g.) general Ivan Rukavina u Tavankutu. To je bilo vreme, kada se nije moglo od bilo koga tražiti objašnjenje a pogotovo da se pronikne “šta se iza brda valja”, kad je CK KPJ tako odlučio. Najmanje se pomišljalo da tako “privođenje Bunjevaca u Rvate” brez pitanja naroda koji je 1918 g. zajedno sa Srbima Vojvodine dono plebiscitarnu odluku o odcipljenju od Ugarske i priključenju Srbiji. Narod, Bunjevci, je bijo u nevirici. Prvi korak nove vlasti je bio da je naredijo da njim se izbriše iz mozga vikovni nacionalni identitet i ime Bunjevac, te da postanu Rvati, što nisu nikada bili, osim u nikim ekstremnim rvaatskim političkim prvacima, (kojim je svesrdno pomogo i dio katoličkog klera).

Danas je to već očigledno, da su manipulacije oko teritorija zemlje i naroda neprekidno tekle. Nastupi i govori pomenuti generala o “hrvatstvu Bunjevaca” govore u prilog tom. Čak je i sam Josip Broz Tito govorio na Osnivačkom kongresu KP Srbije, 08. maja 1945 godine o Bunjevcima. Između ostalog je reko i ovo “Uzimamo naprimjer Vojvodinu. Mi gradimo jedinstvo i bratstvo, ali srpski šovinisti u Vojvodini neće da priznaju Hrvatima da je Hrvat, već ga zovu Bunjevac”. Eto odgovora na pitanje kako i kada je sa najvišeg vrva

vlasti oma posli drugog svickog rata dozvoljeno i priporučeno svojatanje Bunjevaca. Sve u svemu, Tito je jednim potezom izbriso i iskorenio sa lica zemlje sve Bunjevce. Sproveo je zbog zakulisni interesa to, što ni tuđinski gospodari nisu mogli kroz vikove. Bunjevci su silom asimilirani.

Za vaku tvrdnju imamo i dokaze. Komuniste su bili taliko osioni da su mislili da će dovika ostat na vlasti pa su iza sebe ostavili i pisani trag ovog nečuvenog zločinstva.

Održani popisi od strane Saveznog zavoda za statistiku 1948 g. 1953 g. i 1961 g. o nacionalnom sastavu stanovništva, Bunjevcima na svoje izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije bilo moguće upisati Bunjevac. Popisivači su upisivali Bunjevce u Hrvate el u ostale.

1971. godine na poseban Zaktiv Bunjevaca iz Subatice, Pokrajinski zavod za statistiku izvršio je obadu podataka iz popisa stanovništva u IV dilu Statističkog biltena br. 7 jula 1971 god. "Pregled broja stanovnika u SAP Vojvodini koji su se u popisu izjasnili kao Bunjevci" – prema popisu 1971 godine – i to iznosi 14.892 odnosno 10,15%.

Osnova za obradu i publikovanje od strane Saveznog zavoda za statistiku izjašnjavanje "Bunjevac i Šokac" svrstani su u grupu "Hrvati".

Isto se odnosi i na Pokrajinu, opštine i naselja, etnička skupina Bunjevaca svrstana je u "Hrvate".

1981. godine je identičan princip kod obrade i publikovanja ko i 1971 godine. Broj popisani Bunjevaca je 8.895 odnosno 5,70%.

1991 godine, usvaja se "Zahtev Bunjevačke i Šokačke stranke", i Savezni zavod za statistiku uvodi šifru i rubriku za upis kod izjašnjavanja nacionalnosti Bunjevac. Broj popisani Bunjevaca je 17.527 odnosno 11,70%.

2002 godine, Broj popisani Bunjevaca je 16.254 odnosno 10,95%.

Nikola Babić

Preuzeto sa bloga http://bunjevci.com/site/?page_id=20